

Uudised

Kalender

Abiks taotlejale

Dokumendid

Põhikiri

Majandusaasta aruanded

Projektid

Sündmused

Kasulikud lingid

Astu liikmeks

Liikmed

Liikmeala

Partnerid

Kontakt

Videod

Arhiiv

Kohalik toit

Hiiumaa arengustrategia koostamine

Sündmused

Koostööprojekti Külade maitseed (Rural Flavours) ja One Belt õppereis Soome, 2020

Projektireis toimus 5-8. märtsil 2020, eesmärgiks oli projektist Külade maitseed/Rural Flavours osaleda projekti tegevustes: seminar, LEADER kogemuste vahetamine ja osalemine laadal Leineperi muuseum-külas. One Belt projekti õppereisi eesmärk oli kogemuste vahetamine projekti läbi viiva Pori piirkonna PRIZZTECH arenduskeskuse ja SA Hiiumaa Arenduskeskuse töötajate vahel.

Projekti Külade maitseed osalisi oli Hiiumaa poolt 6, projekti One Belt osalisi Arenduskeskusest 6.

Õppereis algas **5.märtsil** 7.30 – 7.45 kogunemisega Pritsumaja juurde, 8.30 praamiga lahkumine Hiiumaalt. Kl 13.30 Tallink laevaga lahkumine Tallinnast. Ca 20.00 saabumine Hotel Hiittenharju <http://www.hotellihiittenharju.fi/new>

Majutus kahestes tubades

6.märts. 09.00-11.30 seminar @Hotel Hiittenharju „Kuidas reklaamida kohalikke tooteid digitaalsete lahenduste ja jutustamise kaudu“. Seminaril osales mitmete koostööprojektide partnereid: projekti Crafts from Roots partnerid Põhja-lirimaalt ja Lätist, projektist Rural Flavours partnerid Küprosel, Hiiumaalt, Portugalist, Horvaatiast. Peapartneriks mõlemal projektil Karhuseutu RY.

Seminar juhiks olid turundusfirmast Tarinavalimo (Jukka Vahti), kes praktiliste näidetega selgitasid stoori tähtsust turunduses: millise on parimad võtted oma loo kokku panemisel, kuidas käsitleda ajalugu ja tulevikuplaane, meedia kasutamine oma loo edastamisel. Fazeri turunduslugu oli väga mõjus, mis on suure firma ja suurte võimaluste puhul ka arusaadav. <https://www.youtube.com/watch?v=xdve1ZjgMKc>

12.00-12.30 Sõit Leineperisse, bussiga

12.30-13.45 LAG lõunasöök Savipakari kohvikus

14.00-15.30 Piirkonna ettevõtete külastused.

Leineperi (rootsi keeles Leineberg) on 261 elanikuga külaküla Satakunta Ulvilas Kulla linnas, umbes 20 kilomeetrit Pori linnast ida pool. Leineperi tuntakse kui ühte paremini säilinud rauatööstuse küla ja kümned tuhanded külastajad külastavad seda igal aastal. Küla olulisim vaatamisväärsus on Leineperi Rauatööstus, asutatud 1771. aastal.

Leineperi kuulsaim inimene on külas sündinud olümpiatõstja Kaarlo Kangasniemi. 2001. aastal valiti Leineperi aasta Satakunta külaks. Leineperin Rauatööstus on muinsuskaitse all kui riiklikult rajatud kultuurikeskkond.

Küla koosneb peamiselt endistest rauatööstuse tootmishoonetest ja tööliskodudest, mis moodustavad rauavabriku ümber tiheda tuuma. Külamaastikul domineerivad läbi küla voolav kärestik ja tamm. Kõige olulisemad allesjäänud tööstushooned on kõrgahi ja kiviaed. Lisaks kuuluvad Leineperi oluliste hoonete hulka mõis ja ait. Külas tegutseb suveteater.

Tööstuslik tegevus Leineperis lõppes 1902. aastal, kuid vähesel määral jätkus sepistamine ja saeveski töö ka pärast seda. Aastatel 1910–1940 töötas Leineperi nii aiandus- ja kodumajanduskoolina kui ka juustu tootmise meiereina. Leineperi sepikoda töötas aastatel 1920. kuni 1960. Samal ajal lakkas töö saeveskis ja veetorniks olnud kõrgahi lammutati 1960. aastatel.

20. sajandil sai Leineper populaarseks turismi sihtkohaks Ulvilas ja Satakunnas. Leineperi rauakodade küla on üks Soome paremini säilinud tööstuskülasid ning igal aastal külastavad seda kümned tuhanded turistid Soomest ja välismaalt.

Meie külastasime sepikoda (ostsin sepa käest järgmise päeva laada jaoks plagu riputamiseks konksusid), veskit, kus müüdi jahutooteid, ja villat, kus asus kohalike kunstnike ateljee ja toodete müügitoad. Hea kogemus oli osta nn üllatuskink – 2 euro eest pakike, mille sees oli enne teadmata asi. Mina sain kootud nõudepesulapi (väga vajalik!), teised sarnase kuid heegeldatud lapi ja käsitööseebi. Rõõmu ja üllatust laialt. Lõunasöök, nagu öeldud, oli Savipakari kohvikus, mis ehitati leivamajaks 1850ndatel aastatel. Maja ise on saumaja. Praegu on majas kohvik ja küla kooskokkamise koht.

Küla keskele jäid tehasetöölise elumajad. Kümnekond pisist maja pidid omal ajal majutama kuni 10 liikmelisi peresid. Praegu on osad eksponeeritud muuseumina, osades tegutsevad väikeettevõtjate poed.

Juurte laat, nagu meie üritust reklaamiti, toimus Leineperis esimest korda. Küsisin meid juhtinud giidilt, kas inimesed Pori ümbrusest tulevad sellisel ajal laadale? Vastus oli, et inimesed teavad, et Leineperis toimub laatasid ja üritusi tihti: lõikuspidu, halloween, jõululaat olid viimatised kogunemise. Ja ikka on need olnud edukad.

15.30-16.30 Viltimise töötuba. Saime osaleda vahvas töötoas, kus igaüks tegi endale villast nõelviltilmise tehnoloogiaga armsa pildi. Tegevuse lihtsustamiseks anti ette kaks eeskujut – lammas ja kana. Minu lammas tuli rohkem hundi moodi, aga eks lambaid on ka mitut sorti.

Arendusgrupi programm arenduskeskuses Prizztech. TiitReiside bussiga

Hiiumaa Arenduskeskuse kollektiiv külastas Soome Satakunta piirkonna arenduskeskust ja häid ettevõtjate vahelisi koostöönäiteid Hiidlaste Koostöökogu rahvusvahelise koostööprojekti One Belt One Route – Baltic Silk Route raames.

Hiiumaa Arenduskeskus kuulub üle-eestilisse arenduskeskuste võrgustikku, kus arenduskeskused on teinud kokkuleppe külastada aastas kogu keskuse kollektiiviga vähemalt ühte partnerkeskust, et vahetada parimaid praktikaid ja neid sobivuse ning võimaluse korral oma piirkonnas kasutusele võtta. Hiiumaa keskusel õnnestus käesoleva aasta kogemusi vahetada Hiidlaste Koostöökogu poolt korraldatud õppereisil Soome Satakunta piirkonnas tegutseva arenduskeskusega.

Pori linnas asuvas Prizztech OY (veeb <https://www.prizz.fi/en/etusivu.html>) nimelises arenduskeskuses võttis hiidlasi vastu keskuse tegevjuht Ari Eklund, kes andis ülevaate keskuse toimimismudelid, rahastus põhimõtetest ja rahvusvahelisest koostööst. Kui jätta kõrvale sealse arenduskeskuse eelarvemaht, mis on võrreldav Eesti keskuste eelarvemahuga kokku, siis suurimateks erinevusteks on Eesti ja Soome arenduskeskuse vahel keskendumine kitsalt ettevõtluse suuna arendamisele, Eestis tegeletakse mitmetes arenduskeskustes lisaks sihtkoha arendamisega ja piirkonna turundamisega ning mitmed keskused täidavad endiste maavalitsuste ülesandeid.

Robotika, automatiseerimise ja digitaliseerimise projekti ROBOCOAST tutvustas projektijuht Mikko Puputti, kes kutsus üles Hiiumaa ettevõtjaid automatiseerimise vastu huvi tundma. Näitena on projekti raames lahendust leidmas piirkonna pagari gluteenivabade toodete pakkimisliini mehhaniseerimine. Turul sarnast pakkimisliini pakkuda ei ole mistõttu saab

lahendus välja arendatud ROBOCOAST projekti kaudu. Hiiumaa Arenduskeskuse ettevõtluskonsultandi Mari-Liis Hirve sõnul on automatiseerumine ja digitaliseerimine tänapäeva ühtedeks olulisimateks väljakutseteks, et tagada protsesside kiire teostus, võimaluste parim realiseerimine ning ulatusliku informatsiooni efektiivne kasutamine: “Digitaliseerimisega alustamine võib olla keeruline ning selle toetamiseks pakutakse ka Eestis mitmeid üritusi ja teenuseid. Rohkem infot digitaliseerimist toetavate teenuste kohta saab uurida minult.”

Prizztech OY alustavate ettevõtete äriarenduse koordinaator Merja Lehtonen andis ülevaate teenustest ning sealhulgas teenuse osutamise protsessist, mida arenduskeskus pakub alustavatele ettevõtetele. Sarnaselt Eesti keskustele on Prizztech OY eesmärk nõustada kliente sellise kvaliteediga, et neist 5 aasta möödudes suur enamik elujõuliselt tegutseksid. Hiiumaa Arenduskeskuse juhataja Liis Rimmelgu sõnul on Soome alustavate ettevõtjate nõustamisprotsess sarnane Eesti omale: “Erinevalt Eestist töötab Prizztech OY kollektiivis sealse töötukassa ettevõtluse alustamise toetuse nõustaja, ka Eestis tasub kaalumist töötukassa nõustaja kaasamine arenduskeskuste kollektiivi, et ettevõtjaid tõhusamalt toetada.”

Prizztech OY äriarenduse koordinaator Heikki Perko, kes on ühtlasi koostööprojekti One Belt One Route – Baltic Silk Route Soome poolne koordinaator, saatis hiidlaste külastusel piirkonna ettevõtetesse. Kuna Hiiumaa Arenduskeskuse üks tegevussuundi on sihtkoha turundamine ja arendamine, siis kohtuti Visit Pori turismijuhi Maria Suomivirtaga. Visit Pori on 10 töötajaga sihtkoha arendusorganisatsioon. Hiiumaa Arenduskeskuse turismi- ja turundusspetsialisti Anne-Ly Torstenssoni sõnul on Visit Pori turismisihtrühmad meie omadega väga sarnased, ka neil on ligikaudu 80% turistidest siseturistid. Välituristidest külastavad Pori piirkonda lisaks põhjamaalastele, Saksa turistid ja sealhulgas on jalgrattaturism kasvava populaarsusega: “Huvitav oli tähelepanek, et ka siseturistidele turundatakse kogu Lääne - Soome piirkonda, ehk Pori - Naantali piirkonda koos Turu saarestikuga ühtse tervikuna. Nende piirkondade vaheline koostöö on väga tihe ja tehakse ühtseid jõupingutusi Lääne-Soome turundamiseks.” sõnas Torstensson. Merja Suomivirta sõnul ei pärsi selline mudel ühegi piirkonna identiteeti, pigem annab jõudu. “Tema sõnul on aga kõige aluseks ikkagi turistidele pakutud teenus ja ettevõtjate enda aktiivsus”, võttis teema kokku Hiiumaa Arenduskeskuse turundus – ja turismispetsialist Anne-Ly Torstensson.

Hiiumaa Arenduskeskuse turismiinfospetsialist Merlin Lige sai enim inspiratsiooni Visit Pori poolsest turismipakettide väljatöötamise meetodist: “Tekkis mitmeid mõtteid, kuidas meetodit meie keskkonnas kasutada, lisaks võtsin kaasa mitmeid ideid, mida Visit Pori näitel edaspidi meie naabermaakondadega arutada.”

Ettevõtjate külastuse käigus kohtusid hiidlasted Yyteri SPA hotelli esindajaga, kes näitas 1970-ndatel ehitatud hotelli kaht uut korrust, kuhu on rajatud luksustoad ning saunaruum ning lounge koos terrassiga. Hotell asub Soome ainsa liivaranna, mis on 6 kilomeetrit pikk, keskosas. Hotelli ümbruses asuvad terviserajad ning külastajale on palju võimalusi ja tegevusi puhkuse veetmiseks. Yyteri SPA hotelli esindaja sõnul on hotelli järjepidev arendamine ja uuendamine ääretult oluline, kuna külastajate nõuded nii hotelli kui teeninduse kvaliteedile muutuvad järjest kõrgemaks.

16.45 sõit tagasi Hotelli Hiittenharju bussiga

19.00 Õhtusöök @Hotel Hiittenharju ja majutus hotellis

7.märts 08.30-09.00 sõit Leineperisse bussiga

09.00-11.00 Laada ülespanek.

11.00-16.00 Leineperi Külade Juurte festival. Toidu- ja käsitöötoodete müük. Hiidlaste plats oli kohe sissepääsu juures, väga hea koht, mis andis meile ruumi juurde väljapaneku esile tõstmiseks. Pakkusime ettevõtja Monika Pandla tooteid tootemärgi alt Üll, Lesta ja Lamba omatooteid, Kivikala kalatooteid, Hiiu Gourmet maitseaineid, Tahe seepe ning Jääk ja Praak pajalappe ja kingikotte. Tuleb öelda, et laada toimumise 4 tunni jooksul saime suurest hulgast oma kaasa toodud kaubast lahti. Väga populaarsed oli Üll ja Lesta-Lamba tooted. Et olime enamalt Tuglas Seura kaudu teinud reklaami Pori piirkonna eestlaste hulgas, siis mitmel puhul tuldi küsima, et kus need hiidlased on.

Arendusgrupi programm väljasõit ettevõtjate juurde ja Porisse

Hiidlaste Koostöökogu rahvusvahelise projekti **One Belt One Route – Baltic Silk Route** eesmärgiks on koostöös soomlaste ja teiste projekti partneritega aidata koostööpiirkondade ettevõtjatel teha koostööd Hiina suunal. Külaskäisime ettevõtetel Risutec OY, kellel on nimetatud projekti raames koostöö Hiina valitsusega metsaistutusmasinate müügi alal. Risutec OY on 6 töötajaga ettevõtte, mis on välja töötanud lahenduse automaatseks metsa istutamiseks. Masin on võimeline 3 nupu vajutusega kaevama pinnasesse augu, istutama auku taime, kastma taime ja puistama taime ümber kasvuks vajalikku väetist. Külaskäisime eesmärgiks oli saada aimu, kuidas jõuti hiinlastega koostööni ja millised on hiinlaste ootused koostööks eurooplastega.

Ettevõtjate vaheliste heade koostööpraktikate osas külastati Hyvinvointicenter eestvedajat Mirja Lambergi, kes tutvustas keskuse toimimispõhimõtteid ja kokkuleppeid. Keskus koondab enda alla 18 joogaõpetajat, massööri ja muud heaoluteenust pakkuvat isikut ning ettevõtjat. Tegutsetakse ühistes ruumides ning kasutusel on ühised broneerimis- ning kliendihaldussüsteemid. Eestvedaja on pikaajaline kõrge kvalifikatsiooniga joogaõpetaja, kes omab koostöösuhteid mitmetes riikides. Eestis tegutseb sarnasel koostööpõhimõttel pisemaid ilusalonge, kus salongi on palgatud ühiselt administraator, kasutusel on broneerimissüsteem ning salongi omanik tegeleb teenuste turundamisega.

Veel külastati käsitöötooteid müüvat poodi Kahdeksikko, mis Hiiumaa Arenduskeskuse vabauhenduste konsultant Kaja Sõrmuse selgitusel tegutseb sarnasel põhimõttel meie käsitööselti poega, erinevuseks on see, et pood asub kaubanduskeskuses ning sealset pinda renditakse käsitöö tootjatele välja riulite kaupa. Poe eestvedaja hoolitseb poe turundamise eest ning viib müüdavaid tooteid laatale, ühiselt on käsitöölistel tööle võetud poemüüja.

Koos Hiiumaa ettevõtjatega külastati Leineperi Village Roots Festivali, kus oma väljapanekutega olid esindatud projekti partnerid Soomest, Lätist, Põhja-Iirimaalt, Portugalist, Küprosel ja Horvaatiast. Maapiirkondade laadad on Soomes populaarsed aasta läbi. Piirkonna lähedal asuvatest linnadest ja küladest tulevad inimesed kokku ostma käsitööd ja kohalikku toodangut. Laadaplatsidel asuvaid käsitöömajakesi renditakse käsitöölisele välja, see annab hubase võimaluse kaupade müügiks aga selliselt saavad käsitöölised oma toodangut ka kohapeal ladustada, mis teeb kauplemisprotsessi ettevalmistust oluliselt lihtsamaks ja mugavamaks.

17.30-18.00. Buss Leineperist tagasi hotelli

18.30-18.45 sõit Pitkajärvi puhkekeskusesse <https://www.pitkajarvi.fi/fi/>

19.00 Öhtusöök Pitkajärvi puhkekeskuses, elav muusika. Saun + jääaugus ujumine. Kuigi lund sealkandis ei olnud (nagu Eestiski), oli jää järvel täitsa olemas. Julgemad jääauku ka läksid.

23.00 Tagasi majutus @Hotel Hiittenharju

8.märts 8.00 lahkumine hotellist peale hommikusööki Helsingisse

13.30 Tallink laev Tallinnasse

19.00 Praam Rohukülast Hiiumaale

Loe artiklit Hiiu Lehest arenduskeskuse muljed

Õppereisil osalejad:

Projektist Rural Flavours

OÜ Mainegrupp Jan Ignahhin

OÜ Foodstock Sven Rosenstok

MTÜ Jääk ja Praak Helin juhe

OÜ Üll Monika Pannal

OÜ Stonefish Tuuli Tammla

HKK Reet Kokovkin

Projektist One Belt

Liis Rimmelg

Mari-Liis Hirv

Kaja Sõrmus

Silva Jõemaa

Merlin Lige

Anne-Ly Torstensson

bussijuht Tiit Reisid

Tagasiside

Liis 1. Kas reis oli sinu jaoks kasulik. Mille poolest?

Reis oli kasulik kohaliku arenduskeskuse ja Visit Pori esindajatega kohtumise ja parimate praktikate vahetamise kontekstis. Saime mitmeid uusi ideid kaasa arenduskeskuse tegevusvaldkonnast, samuti ka kontaktid edasiseks koostööks. Visit Pori esindajaga on soov koostööd jätkata, seal jäi enim kõrvu piirkonna Green Key omamine, kuna oleme Hiiumaale Green Destination tunnustust taotlemas.

2. Mida kogetust on mõtet Hiiumaal rakendada? Mida teha et see oleks võimalik?

Arenduskeskusest saadud ideid saame sobivuse korral rakendada üle Eesti. Üks hea kogemus või mõte, mille kaasa võtsin on Soomes näitena koostöö sealse töötukassaga, kus töötukassa ettevõtlusega alustamise toetusi menetlev töötaja töötab arenduskeskuse kollektiivis. Rakendamiseks on vajalik mõtte edasi viimine arenduskeskuste võrgustikku ja töötukassasse, mida on ka plaanis läbi võrgustiku teha. Kuna piirkondadena jagame Visit Poriga sarnaseid väärtusi, siis on väga loogiline teha omavahel tihedamat koostööd. Visit Pory Green Key taotlemise kogemust saaksime praktiliselt ära kasutada Green Destination tunnustuse taotlemisel.

3. Kas projekti raames laatadel käimine on andnud uut teadmist ja kogemust, mida oma ettevõtluses või Hiiumaa turunduses rakendada?

Uut teadmist ja kogemust otseselt ei ole andnud. Meeldib aga väga Soome lähenemine, kus laadaplatsidel on käsitöölise tarvis rajatud müügi-majakesed. Sarnased majakesed on planeeritud ka Kärkla Keskväljakule, loodan, et siinjuures Keskväljaku putkade rendi korraldaja Soome praktikast putkade välja

rentimisel kogemusi hangiks. Omalt poolt anname vallale saadud teadmised edasi.

4. Kas jäite reisiga rahule?

Jäin reisiga rahule.

Helin:

1. Reisi kasulikust võib alustada sellest, et tutvus oma kohalike inimestega, mida koha peal ei pruugi uhtuda. Kasulikkusest võiks pigem välja tuua kogemuse laadal. Teadmine, et müügitöö on ülioluline ja ilma agressiivse müügitööta ei müü midagi. Mul on selge plaan hakata tegelema müügitööga, kuidas see välja nägema hakkab, ei tea, aga iseseisvalt ma seda ei suuda. Seega, kasulik arusaam, et kui tahan kuhugi edasi liikuda, siis tuleb midagi muuta.
2. Nii Hiiumaal kui suuremas Soomes on probleemid samad, oleme väga sõltuvad ajast, rahva hulgas, ilmas. Tore oli näha, et kui midagi teha, siis lähestikku. Meil annaks seda ära kasutada Vabrikuväljaku piirkonnas. St. kui keegi külastab Moonikat siis kindlasti ka Käsitöömaja, sinna vahele peaks ka ennast ära mahutama jne. Üksikud hundid peavad olema väga suured ja tugevad kui üksi tahta ulguda.
3. Laada kogemus on juba natuke kirjas. Lisaks veel keele oskuse, julge enese promomose, rohkem usku endasse ja tegelikult kogemusi on ka juurde vaja. Mina sain korraliku raputuse, et kui kuhugi tahta jõuda, siis palju jõulisemalt tuleb tegutseda. Õppida juurde müüki, reklaami jne
4. Reis oli tore, kuid erinevaid ettevõtteid, mida külastada oleks võinud rohkem olla. Samas need mida nägime on ju väga suure töö teinud. Reisi seltskond oli jälle tore, inimesed on sõbralikud, arvestatavad. Ei kurda millegi üle. Loodan, et keegi haigeks pole jäänud.

Merlin

1. Kas reis oli sinu jaoks kasulik. Mille poolest?
Reis oli kindlasti kasulik ning avardas silmaringi. Reisi jooksul tutvusime erinevate ettevõtjatega ning nende tegevusega. Lisaks andis väga palju uut teadmist sealse arenduskeskuse tööga tutvumine. Turismiinfospetsialistina leidsin enim puutepunkti Visit Pori turismijuhi Maria Suomivirta ettekandes ja hilisemas arutelus.
2. Mida kogetust on mõtet Hiiumaal rakendada? Mida teha et see oleks võimalik?
Maria Suomivirta tutvustas sealse piirkonna koostöömudelit ning nõ. pakette. See on kindlasti üks asi millega tasub ka Hiiumaal edasi minna, nii saaresiselt kui koostöös naabritega.
3. Kas projekti raames laataladel käimine on andnud uut teadmist ja kogemust, mida oma ettevõtluses või Hiiumaa turunduses rakendada?
Turismiinfokeskuse töötajana on minu ülesanne leida suveperioodiks tooteid, mida suveniiridena müüa. Laadal nägin mitmeid toredaid ideid ning plaanin nende ideedega pöörduda kohalike tootjate poole leidmaks võimaluse Hiiumaa kontekstis sarnaseid tooteid turismiinfokeskuse suveniiridena tegema hakata.
4. Kas jäite reisiga rahule?
Jäin reisiga rahule. Sisimas loodan, et tulevikus õnnestub veel sellistel reisidel käia ja seda just selleks, et saada kontakte ja ideid. Näiteks on meil kokkulepe Visit Pori esindajaga, et saame nende poole pöörduda kui hakkame neilt õpitud ideid kohalikul tasandil ellu viima.

Kaja:

1. Kas reis oli sinu jaoks kasulik. Mille poolest?
Reis oli väga kasulik. Avardas silmaringi. Saime näha, kuidas on ettevõtluse toetamine korraldatud Soomes.
2. Mida kogetust on mõtet Hiiumaal rakendada? Mida teha et see oleks võimalik?
Kuna mina olen vabaühenduste konsultant ja otseselt ettevõtlusega kokku ei

puutu, siis mul on raske selle kohta sõna võtta. Paljud asjad olid hästi korraldatud ja efektiivsed, kuid selleks, et need toimiksid selliselt on vaja rohkem vahendeid ja suuremaid mastaape.

3. Kas projekti raames laatadel käimine on andnud uut teadmist ja kogemust, mida oma ettevõtluses või Hiiumaa turunduses rakendada?

Otseselt mitte.

4. Kas jäite reisiga rahule?

Jäin reisiga väga rahule.

5. Mida veel soovite aruandele juurde lisada?

Tahan tänada Hiidlaste Koostöökogu ja Soome poolelt Heikit, kes meid nii huvitavatesse kohtadesse viis ja meie silmaringi palju suuremaks tegid ????

Mari-Liis

1. Kas reis oli sinu jaoks kasulik. Mille poolest?

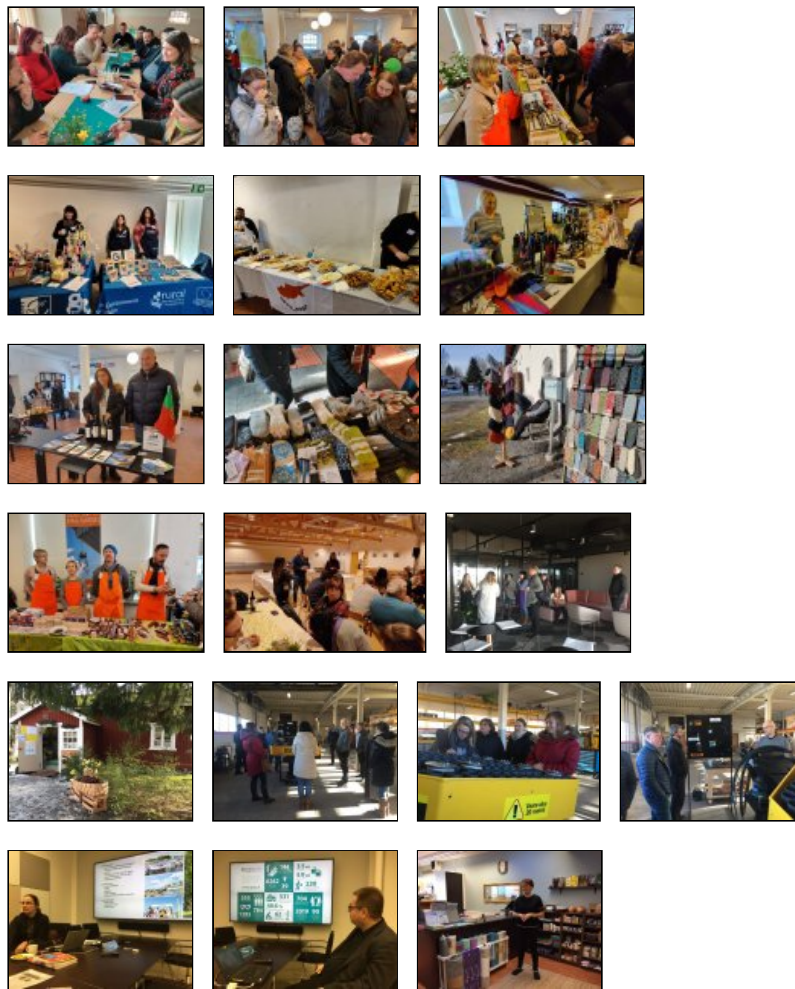
Väga kasulik. Silmaringi avardamine on kasulik mitme külje pealt, aga ennekõike aitab see genereerida uusi ideid ja mitte ära manduda. Kogemuste vahetamine on värskendav ja edasiliikuv jõud.

2. Mida kogetust on mõtet Hiiumaal rakendada? Mida teha et see oleks võimalik? Ettevõtluse poole pealt on kindlasti arenguruumi materjalide poole pealt alustavatele ettevõtjatele. Hetkel on info kõik veebis mitmete erinevatel lehtedel ja inimesed ei pruugi seda üles leida. Lisaks avaldas muljet turismindus ja teenuste paketid. Loomulikult jäävad Hiiumaal palju toredad asjad eelarve taha ja me peame sellega arvestama - fakt on see, et meil on hetkel liiga vähe tööjõudu, aga ehk annaks ümber jaotada tegevused, midagi ära jätta ja midagi asemele panna. Väga inspireeriv oli heaolukeskuse külastus - selline asi võiks Hiiumaal toimida küll, vaja oleks vaid korralikku eestvedajat.

4. Kas jäite reisiga rahule?

Jah.

MTÜ Hiidlaste Koostöökogu